Fedysiv, Petro
Hei na Ivana, hei na Kupala!

Ч. 7. Рік 1920

ПЕТРО ФЕДИСІВ

ГЕЙ НА ІВАНА, ГЕЙ НА КУПАЛА!

оперетка в 1 дії.

ЦІНА 15 ЦЕН.

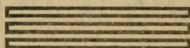
Накладом
Видавництва Української Друкарні
UKRAINIAN PRINTING.
426 E. 9th St. New York, City

НОТИ до всіх пісень, які е в сій оперетці, дістанете в Г. СМОЛИНСЬКОГО 53 Lenox Ave New York, City

ОСОБИ:

МАКСИМ, старий перевізник.
СТЕФАН, сирота.
МАРИНА, його суджена.
АННА
ЮЛЬКА
ГАЛЬКА і инші ДЇВЧАТА.

Дїє ся в ночи на Івана Купала.

Вільна околиця. Глубоко в заростях пливе ріка. За рікою хата Макима. Місячна ніч.

СЦЕНА 1.

Марина, Анна, Юлька і другі дївчата. Всї тримають в руках вінки, опріч Марини,

Гей на Івана, гей на Купала,
Красна дївчина долї шукала,
Цвіти збирала, віночок вила,
Долів водою його пустила.
  Пливай віночку по бистрій филї,
  Поплинь під хату де жие милий.
Гей на Івана, гей на Купала,
Дївка з віночком ночев блукала,
Вінок кидае разом з водою,
Вінок її серце забрав з собою.
  Пливай віночку по бистрій филї,
  Поплинь під хату де жие милий.

(дївчата кидають вінки на воду)

Анна (до Марини). А ти чому не кидаеш свого вінка?

Юлька. Не кидае, бо ще не уплела свого вінка.

Анна. Та й чого з нами сюда прийшла! Хиба на те, щоби місто разом з нами веселитись, насупитись гейби завидувала нам долї.

Юлька. Та не говори так Анно. І вона наша ровесниця, і для неї є доля.

Анна Як для кого. Може її доля є неволя

Марина (споглядає на Анну)

Анна. Бач, як вона на мене дивится, гейби завидувала менї вінця. Не завидуй, так, як не завидую тобі Стефана, котрого ти менї відбила,

Юлька. Вона не відбила, а сам він тебе покинув. Від року вже нема в селї, мабуть иншої шукати пішов.

Анна Та таки найшов.

Марина. Кого найшов?

Анна А другу найшов, тай вже і одружився. Ой так!

Марина. То не правда.

Анна Чи правда, чи неправда, не моє в тім дїло. Але то прада, що від року його нема в селї.

Марина. Бо ти його вигнала з села.

Анна Я його вигнала! бач її! Оно і правда, що Стефан ходив до мене, але і те правда, що рік тому назад сидїла ти зі Стефаном як та пара голубят ось тут на тім місци і голубились ви разом. Ой, голубились бач на пращане, щоби більше не побачитись. Обі ми сирітки зістали, а инша ним тїшится нинї,

Марина. То лиш ти так говориш.

Анна Не віриш? Так спитай Іванову Гальку, а она тобі всю правду скаже, тай скаже що она таки сама була на Стефановім весілю. О так, була на єго весілю.

Юлька. Чи була, чи не була, а ти не тішся з того, тай не винуй Марини, що она тобі його відбила. Було його добре пильнувати, коли до тебе ходив, щоб не утік.

Анна. Хиба я його мотузком мала до себе привязати? А то як зачала тобі очинята до него завертати і до себе вабити, так він послухав і прилип до неї. А тепер що? Він ні для мене, ні для неї.

Юлька. На милуванє нема силуванє (до Марини).Не сумуй Марино, бо хто на Купала сумує, той цілий рік сумувати буде.

Марина. Я не сумую за Стефаном, бо як він мене любить, той верне до мене, а сумую тому, що Анна таке вигадала.

Анна, Що правда то не гріх.

Юлька. Не правда! Покинув Стефан, то прийде Іван. Встид для дівчини говорити і признатись до того, що її хлопець покинув. От кинь лиш свій вінок, а Купало пришле тобі, коли вже не Стефана, то якого Івана.

Марина. Кидайте ви самі, я буду ждати на свого Стефана.

Юлька. Коли ні, то ні, як хочеш. (до дівчат) А тепер заспіваймо ще раз і підем до мів, бо вже пізно. (до Марини) Ну, співай з нами Марино!

СЦЕНА 2.

Ті і Стефан,

Стефан ходить понад беріг ріки і ніби хоче перейти ріку.

Анна і другі дівчата.

Гей на Івана, гей на Купала
Дівчина долї собі бажала,
Долї бажала, вінки кидала,
Хлопця для себе в світї шукала.
Пливай віночку по бистрій филї,
Поплинь під хату, де жиє милий.

Стефан (почувши пісню, підслухував а потім співає)

Гей на Івана, гей на Купала
Дівча о північ зїле копала,
В північ копала, в північ варила,
А до схід сонця вже утроїла.
Змарнів віночок, змарнів поволи,
Не дав Купало дївчинї долї.

Дївчата (перелякані) Підслухали нас — втїкаймо домів.

Анна і **Юлька**. Пропали наші віночки.

Дївчата. Утїкаймо! утїкаймо! (всї втїкакають, крім Марини)

СЦЕНА 3.

Марина і Стефан, потім Максим.

Стефан. Переполохав бач дївчата, заспі-

вавши їм лиху новинку. Шкода, а то був би що таке побачив. Але я блукаю берегом і хоть його добре знаю, не можу найти місця, деби перейти на другий бік. Ріка зіграла і небезпечно перейти. Ага, стояла десь тут хата старого Максима, перевізника, та і її годі відшукати. Може поплила з рікою, а може там дальше. Агі, рік як з села пішов, та вже забув місце де я так часто з Мариною сидів. Зла то ворожба що позабув я знані мені місця. (іде дальше всрічає хату). Ага, ось і она. Не знати лиш чи старий Максим дома? (пукає до вікна виходить Максим).

Марина. (збирає цвіти і робить вінок).
Віночку свіжий з зеленим листком
Вкрашений рожами і любистком
Тебе я плела і умаїла
Листочками всілякого зіля.
З тобою розстаюся,
З тобою пращаюся,
Помни ту, що кидала
Тебе в ніч на Купала!

(Максим і Сефан підслухують).

Стефан Хто то співає?
Максим. Ночею годі вгадати,
Стефан. Голос знакомий.
Максим Та і мені не чужий.
Марина:

Віночку свїжій з зеленим листком
Вкрашений рожами і любистком,
Іди водами, пливай до рана,
Принеси вістку та від Стефана,
З Стефаном ти встрітися,
З Стефаном ти вернися,
Приведи мнї Стефана
На Купала Івана.

(она кидає вінок на ріку і предивляєся єму).

Стефан. Про Стефана співає.

Максим. Та і я так щось дочуваю.

Стефан. Не видержу, мушу конечно знати хто то такий (ходить берегом якби хотів перейти ріку)

Максим. Та в брід не можна, ріка глубока. От ходи зі мною, там понизше є човно то переплевемо (відходять)

СЦЕНА 4,

Марина (сама). Поплив віночок, а з ним і моя доля. Ах Господи святий! Вже рік минає, як Стефан пішов на зарібок, і ще не вернув. Коли ми осьтут в послїдну ніч з собою прощались, казав менї: Марино моя, я сирота, нема у мене нї хати, нї двора. Іду в Молдаву на зарібок, а коли верну, то ти за моєю будеш. Я писати-му до тебе де я, а ти пиши менї про себе. Від нинї за рік я верну до тебе,“ Пішов і не вернув, та не дав жадної вістки про себе. Мабуть правду Ганна говорила що Стефан вже з другою одружився Галька, казала она, була на його весїлю, О,

коли то правда, то менї і жити вже годї. Без Стефана нема мене житя! О, Стефане, Стефане, нащо ти мене розлюбив? На що обіцяв, що я буду твоєю? Нащо ти обіцяв, що даш вістку і не додержав слова? Галька була на його весїлю, Галька знає все, тай знає де він і чому покинув. Спитаю її нехай хоть знаю, чи він з другою щасливий. Та нї, не буду її питати, не хочу від неї почути того, щоби мене ще більше болїло і щоби мене убило. Лїпше нехай все скінчится, нехай більше не мучуся. Шкода тебе мій віночку, що поплив з водою, Нехай, поплину і я за тобою, а коли знайду тебе, так з тобою вже не розлучусь. Вложу на голову, тай в филях обоє плавати будем. Нема для мене житя без Стефана.

Пращай мій Стефанку,
Пращай мій миленький,
Пращай, пращай соколику
Мій сизокриленький!

Пращайте ми поля,
Пращайте дуброва,
Пращайте темні бори
І ви синї гори!

Пращай місяченьку
І зорі ясенькі,
Пращай мій Стефанку,
Соколе сивенький,

Пращай лихий світе,
І ви лихі люде,

Тіште ся що між вами
Сироти не буде.

(біжить до ріки, втім надпливає Максим і Стефан, она відскакує).

Господи! і умерти менї не дадуть (ховаєсь за дерево). Потопельники шибаются чи таки живі люди?

СЦЕНА 5,

Максим. От ми вже на другім березї. Човно привяжім і побалакаємо собі.

Стефан. В човнї лїпше буде балакати і нїхто нас не побачить.

Максим. Нехай і так! А тепер скажи де ти був і що робив через той час? Ми гадали що вже не жиєш.

Стефан. Нехай, я вам все розкажу, але перше закурім собі (побачив вінок коло човна) А се що таке? (бере вінок). Дивіть Максиме, се віночок причіпився до човна.

Максим. То певно оден з тих, що дївчата на ріку кидали.

Стефан. А я їх переполохав, тай всї повтїкали,

Марина. Хто то такий?

Стефан. Та і гарний се вінок, з рожами і любистком.

Марина (сврикнувши) Ах, се мій!

Стефан, Хто то скричав? Тут хтось є! (хоче вийти з човна)

Максим. Та бо зістань і не рухайся, бо знова наполохаєш.

СЦЕНА 6.

Попередні Анна і Галька.

Анна. Якто добре що я тебе здибала.

Галька. Я трохи забарилась, хотіла з вами піти вінки кидати, та ось задержала мене в себе.

Анна. Нічого, можеш і тепер кидати, ніч Купала ще не скінчилась.

Галька. Та бо пожди мушу перше вінок уплести з зіля, що росте тут над рікою, Сідаймо ось тут під корч, щоб ніхто нас не видів. Ти збирай зіля, а я плести му вінок (сідають і плетуть вінок)

Зіле збираю понад рікою,
Вінок уплету моєв рукою,
Цвіти затичу, листєм украшу,
Щоби він злучив любов тож нашу,
Любов до Івана
Та днесь на Купала.

Марина. То она моя суперниця, та ще і Гальку собі привела.

Галька (співає)

Вінок той пущу плисти з рікою,
Щоб шукав долї, грудь втїшив мою;
Вінок поплине в хатку маленьку,
Тай пригадає любов щиреньку
  Мою до Івана
  Та днесь на Купала.

Стефан. (до Максима) Ага, знова прийшли шукати для себе чоловіка на Купала,

Максим. Та бо цить, бо почують.

Стефан, Ей, хотїлобся менї їм яку штуку зробити. (поглядає зза корча)

Анна. Е, та бо ти розспівалася, а я тим часом вже і уплела оден вінок. Глянь, чи красний?

СТЕФАН. Бере кіл від човна ловить на нього вінок і ховаєсь за корч.

Анна. Агі, що за біс вирвав менї вінок з руки і потяг до гори? Личенько моє.

Галька. Було добре держати, а то вітер над рікою, хвопив тай поніс.

СТЕФАН. Тим часом вбив кіл за корчем так, що на його вершку висить вінок.

Анна. Та нехай, зроблю другій. Ага, правда, я хотїла тобі щось сказати.

Галька. А що таке?

Анна Щоб ти Галько знала яка Марина зажурена. Прийшла з нами сюда з вінками, тай місто з нами спінати, она лиш вдивлялась в руку і мов той стовп мовчала. Я кажу до неї, не дивись. твій Стефан вже не верне.

Стефан (до себе) Ого, се мабуть про мене говірка.

Анна Він вже з другою одружився і забув про тебе. Ось спитай Гальку, она була на його весілю.

Галька Та що бо ти говориш? Я не була на його весілю.

Стефан (до себе) Щось цікавого тут довідаюсь,

Анна Та що, що не була, скажи. коли тебе питати буде, щось була.

Галька Та як-жеж так можна?

Анна. Хибаж ти не знаєш, що она видерла мені Стефана?

Галька Так і щож?

Анна. Коли видерла, так я хочу, щоби Стефан і її покинув. Нехай не буде ні мені, ні її. Скажи голубочко, що ти була на його весілю! Я знаю, що ти вмієш красно говорити, що кождий тобі повірить.

Стефан (до себе). Бач, таки довідаюся чого-то,

Галька. Е, таке вже не вмію. А коли-би потому дізналася, щб я неправду казала?

Анна. Не дізнаєся, вже я о те постаралася

Галька. А се як?

Анна. От бач я перехопила лист від Стефана писаний до Марини.

Стефан. (до себе) Та се так?

Анна. А з него я довідалася, де Стефан проживає.

Галька. Ну, і щож дальше?

Анна. Писав бач до неї, що вже богато заробив гроший і що вони вистарчать вже на господарство.

Стефан (до себе). То правда, що я так писав.

Галька Ну, і що дальше?

Анна Писав що на Купала вже верне.

Галька Та якось і не вернув.

Анна Тай не верне. Я-бо сейчас йому відписала буцімто від Марини, щоби не спішився вертати, бо вона його вже не любить.

Марина (до себе) Що я чую?

Стефан (до себе) Красних річей довідався. Так се вона до мене таке писала?

Максим. Тихож-бо, нехай говорить.

Галька Фе, Анно, як можна таке робити?

Анна Вже я знаю, що роблю. Лист мій зробив своє і Стефана нема на Купала.

Галька Хто його знає, може вже й вернув, а як ні, то верне.

Анна Закім верне, тає нехай її добре намучу, так як я через ню мучуся. Я її так зму-

чу, що усохне мов те стебло або з журби поплине разом з филями. І аж тоді дам вістку Стефанови, щоби вернув ся і похорон її справив. Така буде моя пімста.

Стефан. (голосно) Погана!

Анна (зриваєсь) Тут хтось є!

Марина (вбігає) Не удалася тобі твоя пімста!

Галька. Марина тут?

Марина. Бог дав що я тебе підслухала і знаю тепер твої замисли

Стефан (до Максима) Моя Марина тут пустіть мене до неї.

Максим (здержує) Ще не час!

Марина. Я не перестану Стефана любити і знаю, що Бог мені його верне, а тебе укарає за мене.

Анна. Диви яка, ну і що мені зробиш?

Стефан (біжить до них) А то зробить, що Марина буде моя, а ти посивієш старою дівкою, як зісохне твій вінок на тій високій тиці.

Марина. Господи! мій Стефан!

Стефан. Марино моя! Віночок твій, що ти його кинула на воду, поплив аж до мене, увис він на мої шиї, а її вінок увис він на тій високій тиці.

Анна Ох, моє лихо!

Галька (тягне Анну за собою) От-таке ти наробила, втікай коли ще жива.

Стефан (до Анни) Завтра ціле село знати ме о тім, що ти зробила.

Анна і Галька втікають.

СЦЕНА 7.

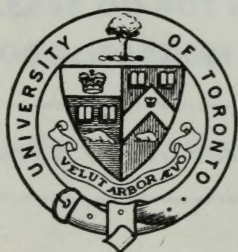
Стефан (голубить Марину). Від нині вже не розлучимось з собою на віки. Гроші маю, буде з чого жити.

Максим. Ти Стефане сирота, так я буду тобі і батьком і сватом,

Марина. Щира моя любов побідила (тулится до Стефана).

Марина	Гей на Івана, гей на Купала Ждала я на свого Стефана.
Стефан	Стефан вернувся до своїй Марині, І не розлучится з нею від нині.
Разом	Злучив нас разом вінок Купали, Ми на Купала щастя зазнали.
Максим	І від Купали жийте щасливо, Мирно, весело, без журби, мило!

UNIVERSITY OF TORONTO
VELUT ARBOR ÆVO